

2 söndagen efter Trettendedagen

Tom Hardts postilla, andra årgången

Evangelium: Joh. 4:5–26.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Från altaret har vi nyss hört evangeliet om *"Bröllopet i Kana"*, om hur *"Jesu närvaro helgar hemmet"*, såsom predikoämnet för dagen lyder. För att rätt kunna mottaga denna undervisning har vi avslutningsvis fått höra evangelisten S:t Johannes' sammanfattning: *"Detta var det första tecken som Jesus gjorde. Han gjorde det i Kana i Galileen och uppenbarade så sin härlighet; och hans lärjungar trodde på honom."* Med dessa ord knyter evangelisten an till vad han strax innan skrivit: *"Och Ordet vart kött och tog sin boning ibland oss, och vi sågo hans härlighet likasom en enfödd Sons härlighet från sin Fader, och han var full av nåd och sanning"*. (Joh. 1:14) Den härlighet, som det i dag gäller, är en mycket bestämd härlighet, härligheten från begynnelsen, som omvärver och omsluter Jesu mänskliga natur, hans kropp och själ, hans lekamen och blod. Det är Skaparens härlighet, hans makt att skapa av intet, att befalla över tingen, att göra vatten till vin, som strålar fram från bröllopet i Kana. Denna makt är i sin uppenbarelse inte bara riktad till människorna utan också ställd till människornas tjänst, kommer dem till hjälp i den bedrövelse, som synden dragit över oss, när det på nytt blir uppenbart, att *"marken är förbannad för din skull"* (1 Mos. 3:17), ja, *"de hava intet vin"*. Guds Son har uppenbarats i köttet *"för att han skulle göra om intet djävulens gärningar"* (1 Joh. 3:9), och därför sänker sig på nytt välsignelsen över jorden, och vattenkrukorna skänker ädelt vin, ja, *"vin som gläder människornas hjärtan"*. (Ps. 104:5)

Allt detta är vänt mot människorna, sker öppet och inför allas ögon och markeras som *"det första tecken som Jesus gjorde"*. Jesus inträder i denna stund i det offentliga utövandet av sitt predikoämbete, samma predikoämbete, som han överlämnade till sina apostlar och sedan intill tidens ände åt deras efterföljare. Denna första, heliga ämbetsförrättning sker vid ett bröllop, vid stiftandet av ett äktenskap, så att det med all rätt kan sägas, att *"Jesu närvaro helgar hemmet"*, att han vänder sin frälsning mot människan just i den situation, som är all mänsklig tillvaros

ursprung och dess av Gud instiftade ram. Jesus är just den Herre, som en gång vandrade i Edens lustgård, som där förde samman Adam och Eva, och han kommer nu åter till människorna just i det heliga äkta stånd, i vilket han en gång lämnade dem. Han bekänner sig till oss i vårt skapelsegivna sammanhang, i vårt beroende av andra, just den bundenhet och det beroende, som han själv instiftat, skapat och upprätthållit genom tiderna. Det är något, som ständigt på nytt måste förkunnas och framhållas. Hela vår nutida omvärld är fylld av högmodig beundran för den ensamme individen, för den ur familjebanden lösbrutna ensammanniskan, ensamförsörjaren, ensamvargen, som förverkligar sig själv genom att inte vara beroende, inte avhängig. Alla dessa tankar framföds under det djävulens baner, på vilket står tecknat hans devis: *"Jag vill icke tjäna"*, *"Non serviam"*. Märkligt är hur vår tid på nytt börjar hylla klosterlivet, som den plats, där kvinnan kunde bryta sig ut ur familjens tvång och träda fram utan bojan av make och barn, av hushåll och vardag. De sköna byggnader, där Adam och Eva dömts till åtskillnad, där den äktenskapslösa människan utgavs som evangeliums högsta skapelse, ställs fram som andliga centra, och deras överförande till vanliga bostäder, till prästgårdar och herrgårdar vid reformationen – i fall de icke blev lärdomscentra (SKB, s. 319) – upplevs som materiens seger över anden, som övergrepp på vad som utges som *"kyrkan"*. Inte ett ögonblick är man varse, att denna förvandling djupast sett bygger på att *"Jesu närvaro helgar hemmet"*, att därmed välsignelsen från bröllopet i Kana på nytt flödade fram, och att den rättrogna kristenheten befriade sig från en läromässig kräftsvulst, förutsagd av aposteln med orden om framtida, oundvikliga villoandar, *"som förbjuda äktenskap"*. (1 Tim. 4:3) Detta är en falsk, naiv, romantisk medeltidsbeundran, som i fromma sammanhang fött fram sneglandet på klosterlivet, och som därmed berövat sig den fulla tillgången till evangeliet om bröllopet i Kana. Härom säger vi:

- I. välsignelsen från bröllopet i Kana lyfter våra hem in i Guds värld,
- II. välsignelsen från bröllopet i Kana skänker

fortfarande lekamliga gåvor,

III. välsignelsen från bröllopet i Kana måste alltid förkunnas i predikan.

I. Välsignelsen från bröllopet i Kana lyfter våra hem in i Guds värld.

När Jesus tar del i firandet av ett bröllop, ja, väljer detta bröllop som platsen för sitt första framträdande i det heliga ämbetet, försäkrar han oss om att vi i vårt hem, i vår familj, i våra familjerelationer befinner oss på vår rätta plats, på vår av Gud instiftade och anvisade plats. Satan anfäktar själen med tanken, att vår larmande, splittrade, arbetsstyngda uppgift i äktenskapets många sammanhang är alltför olik friden i Guds rike, och att denna frid egentligen påkallar just klostercellen, fylld av Gud, tystnaden och mig själv. Jesus säger oss i dag motsatsen: att vi med gott, glatt samvete skall gå in i det, som tycks ofromt, men som invärtes är fyllt av Gud.

II. Välsignelsen från bröllopet i Kana skänker fortfarande lekamliga gåvor.

När det goda, glada samvetet växer fram ur Jesu närvaro i Kana, så att vi tar emot vårt hem, vår familj, ur hans hand, drar tron ingen gräns mellan andligt

och lekamligt, mellan vissheten att Gud vill ha mig och vissheten att vara försörjd av honom. Jag är till kropp och själ kastad på Gud, hänvisad i alla stycken till honom, som gör vatten till vin. När psalmisten sjunger: "Se, barn äro en HERRENS gåva, livsfrukt en lön" (Ps. 127:3), sker det i den glada vissheten, att dagligt bröd och dagligt vin "giver han åt sina vänner medan de sova". (Ps. 127:2)

III. Välsignelsen från bröllopet i Kana måste alltid förkunnas i predikan.

Otrons natur är att visserligen bejaka Guds gåvor men att samtidigt utesluta mig själv därifrån. Syndernas förlåtelse blir för otron Guds gåva åt de heliga men inte åt mig. På samma sätt försöker otron begränsa evangeliet om bröllopet i Kana, allra enklast med kommentaren: "Det var då det". Predikans uppgift är att peka på att deltagarna i bröllopet i Kana, var de enda, som inte behövde höra det. De fick ju uppleva det. Evangeliet om bröllopet i Kana är nedtecknat av Den Helige Ande för att utläggas just denna dag, för att den, som hör det, skall kunna säga: "Det är nu det". Ja, psalmisten säger: "Jag har varit ung och är nu gammal, men jag har icke sett den rättfärdige övergiven eller hans barn gå efter bröd". (Ps. 37:25)

Amen.